

Komplexní čísla

Obsah

7.	Komplexní čísla	1071
7.1	Algebraický tvar komplexního čísla	1071
7.2	Velikost komplexního čísla	1073
7.3	Kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel	1074
7.3.1	Kvadratické rovnice s reálnými koeficienty	1074
7.3.2	Kvadratické rovnice s komplexními koeficienty	1075
7.4	Binomická rovnice	1078
7.5	Moivreova věta	1087
7.6	Gaussova rovina	1088

7. Komplexní čísla

7.1 Algebraický tvar komplexního čísla

1. Vypočtěte:

a) $2+i+2(5+i)$	f) $(1-i)(3-2i)^2$
b) $3(4+2i)-2(-3-i)$	g) $(1-i)^2(3-2i)$
c) $3(4i-3)+(2-5i)6$	h) $[(1+2i)-(3-i)](1-i)^2$
d) $2+6i-(5-3i)+3(2-i)$	i) $[(1+2i)-(3-i)]^2(1-i)$
e) $2(3i-5)+6(i-5)$	

Řešení:

- a) $2+i+2(5+i) = 2+i+10+2i = 12+3i$
- b) $3(4+2i)-2(-3-i) = 12+6i+6+2i = 18+8i$
- c) $3(4i-3)+(2-5i)6 = 12i-9+12-30i = 3-18i$
- d) $2+6i-(5-3i)+3(2-i) = 2+6i-5+3i+6-3i = 3+6i$
- e) $2(3i-5)+6(i-5) = 6i-10+6i-30 = -40+12i$
- f) $(1-i)(3-2i)^2 = (1-i)(9-12i+4i^2) = (1-i)(9-12i-4) = (1-i)(5-12i) =$
 $= 5-12i-5i+12i^2 = 5-12i-5i-12 = -7-17i$
- g) $(1-i)^2(3-2i) = (1-2i+i^2)(3-2i) = (1-2i-1)(3-2i) = -2i(3-2i) = -6i+4i^2 =$
 $= -4-6i$
- h) $[(1+2i)-(3-i)](1-i)^2 = (-2+3i)(1-2i+i^2) = (-2+3i)(1-2i-1) = (-2+3i)(-2i) =$
 $= 4i-6i^2 = 6+4i$
- i) $[(1+2i)-(3-i)]^2(1-i) = (-2+3i)^2(1-i) = (4-12i+9i^2)(1-i) = (4-12i-9)(1-i) =$
 $= (-5-12i)(1-i) = -5-12i+5i+12i^2 = -17-7i$

2. Vypočtěte:

a) $\frac{2i+1}{1+i}$	d) $\frac{5}{2-i}$	g) $(5i-1)\left(2-\frac{i+3}{2+i}\right)^{-1}$
b) $\frac{3-2i}{i}$	e) $\frac{3+i}{2-3i}$	
c) $\frac{2+i\sqrt{2}}{2-i\sqrt{2}}$	f) $(3+i)i + \frac{2+i}{3-i}$	

Řešení:

- a) $\frac{2i+1}{1+i} = \frac{(2i+1)(1-i)}{(1+i)(1-i)} = \frac{2i+2+1-i}{1+1} = \frac{3+i}{2} = \frac{3}{2} + \frac{1}{2}i$
- b) $\frac{3-2i}{i} = \frac{(3-2i)(-i)}{i(-i)} = \frac{-3i+2i^2}{1} = -2-3i$

$$c) \frac{2+i\sqrt{2}}{2-i\sqrt{2}} = \frac{(2+i\sqrt{2})(2+i\sqrt{2})}{(2-i\sqrt{2})(2+i\sqrt{2})} = \frac{4+4\sqrt{2}\cdot i+2i^2}{4+2} = \frac{2+4\sqrt{2}\cdot i}{6} = \frac{1}{3} + \frac{2\sqrt{2}}{3}i$$

$$d) \frac{5}{2-i} = \frac{5(2+i)}{(2-i)(2+i)} = \frac{10+5i}{4+1} = \frac{10+5i}{5} = 2+i$$

$$e) \frac{3+i}{2-3i} = \frac{(3+i)(2+3i)}{(2-3i)(2+3i)} = \frac{6+9i+2i-3}{4+9} = \frac{3+11i}{13} = \frac{3}{13} + \frac{11}{13}i$$

$$f) (3+i)i + \frac{2+i}{3-i} = 3i+i^2 + \frac{(2+i)(3+i)}{(3-i)(3+i)} = 3i-1 + \frac{6+2i+3i+i^2}{9+1} = 3i-1 + \frac{5+5i}{10} =$$

$$= 3i-1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}i = -\frac{1}{2} + \frac{7}{2}i$$

$$g) (5i-1)\left(2-\frac{i+3}{2+i}\right)^{-1} = (5i-1) \cdot \left(2-\frac{(i+3)(2-i)}{(2+i)(2-i)}\right) = (5i-1) \cdot \left(2-\frac{2i+1+6-3i}{4+1}\right) =$$

$$= (5i-1) \cdot \left(2-\frac{7-i}{5}\right) = (5i-1) \cdot \left(2-\frac{7}{5}+\frac{1}{5}i\right) = \frac{5i-1}{5} = \frac{5(5i-1)}{3+i} =$$

$$= \frac{(25i-5)(3-i)}{(3+i)(3-i)} = \frac{75i+25-15+5i}{9+1} = \frac{10+80i}{10} = 1+8i$$

3. Vypočtěte:

a) $i^4 + i^{14} + i^{24} + i^{34} + i^{44}$

c) $i + i^3 + i^5 + i^7 + i^9$

b) $1+i+i^2+i^3+i^4$

d) $i \cdot i^2 \cdot i^3 \cdot i^4 \cdot i^5$

Řešení:

$$a) i^4 + i^{14} + i^{24} + i^{34} + i^{44} = i^4 + (i^4)^3 \cdot i^2 + (i^4)^6 + (i^4)^8 \cdot i^2 + (i^4)^{11} = 1+i^2+1+i^2+1 =$$

$$= 1-1+1-1+1 = 1$$

$$b) 1+i+i^2+i^3+i^4 = 1+i-1-i+1 = 1$$

$$c) i+i^3+i^5+i^7+i^9 = i-i+i-i+i = i$$

$$d) i \cdot i^2 \cdot i^3 \cdot i^4 \cdot i^5 = i^{1+2+3+4+5} = i^{15} = (i^4)^3 \cdot i^3 = 1 \cdot (-i) = -i$$

7.2 Velikost komplexního čísla

1. Vypočtěte:

a) $|6 - 2i|$

b) $\left| -\frac{3}{5} - \frac{4}{5}i \right|$

c) $|4 - i\sqrt{3}|$

d) $|5 - 12i|$

e) $|1 + i|$

f) $\left| -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \right|$

g) $|(7 + i)(4 - 3i)|$

h) $\left| \frac{-4 - 2i}{3 - i} \right|$

i) $|(1 + i)(2 - 3i)(2 + i)|$

Řešení:

a) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow |6 - 2i| = \sqrt{6^2 + (-2)^2} = \sqrt{36 + 4} = \sqrt{40} = 2\sqrt{10}$

b) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow \left| -\frac{3}{5} - \frac{4}{5}i \right| = \sqrt{\left(-\frac{3}{5}\right)^2 + \left(-\frac{4}{5}\right)^2} = \sqrt{\frac{9}{25} + \frac{16}{25}} = \sqrt{\frac{25}{25}} = 1$

c) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow |4 - i\sqrt{3}| = \sqrt{4^2 + (-\sqrt{3})^2} = \sqrt{16 + 3} = \sqrt{19}$

d) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow |5 - 12i| = \sqrt{5^2 + (-12)^2} = \sqrt{25 + 144} = \sqrt{169} = 13$

e) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow |1 + i| = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$

f) $\left. \begin{array}{l} z = a + bi \\ |z| = \sqrt{a^2 + b^2} \end{array} \right\} \Rightarrow \left| -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \right| = \sqrt{\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{3}{4}} = \sqrt{\frac{4}{4}} = 1$

g) $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$

$$|(7 + i)(4 - 3i)| = |7 + i| \cdot |4 - 3i| = \sqrt{7^2 + 1} \cdot \sqrt{4^2 + 3^2} = \sqrt{50} \cdot \sqrt{25} = 25\sqrt{2}$$

h) $\frac{|z_1|}{|z_2|} = \frac{|z_1|}{|z_2|}$

$$\left| \frac{-4 - 2i}{3 - i} \right| = \frac{|-4 - 2i|}{|3 - i|} = \frac{\sqrt{(-4)^2 + (-2)^2}}{\sqrt{3^2 + (-1)^2}} = \frac{\sqrt{20}}{\sqrt{10}} = \sqrt{2}$$

i) $|(1 + i)(2 - 3i)(2 + i)| = |1 + i| \cdot |2 - 3i| \cdot |2 + i| = \sqrt{1^2 + 1^2} \cdot \sqrt{2^2 + 3^2} \cdot \sqrt{2^2 + 1^2} = \sqrt{2} \cdot \sqrt{13} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{130}$

7.3 Kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel

7.3.1 Kvadratické rovnice s reálnými koeficienty

1. Řešte rovnice v oboru komplexních čísel:

a) $x^2 - 3x + 3 = 0$	e) $x^2 + x + 1 = 0$
b) $2x^2 + x + 1 = 0$	f) $2x^2 + 3 = 0$
c) $3x^2 - 7x + 5 = 0$	g) $3x^2 - 2x + 1 = 0$
d) $4x^2 + 3 = 0$	h) $5x^2 - 2x + 1 = 0$

Řešení:

a) $x^2 - 3x + 3 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= (-3)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3 = 9 - 12 = -3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{3 \pm i\sqrt{3}}{2} = \frac{3}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

b) $2x^2 + x + 1 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= 1^2 - 4 \cdot 2 \cdot 1 = 1 - 8 = -7 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{-1 \pm i\sqrt{7}}{4} = -\frac{1}{4} \pm \frac{\sqrt{7}}{4}i$$

c) $3x^2 - 7x + 5 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= (-7)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 5 = 49 - 60 = -11 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{7 \pm i\sqrt{11}}{6} = \frac{7}{6} \pm \frac{\sqrt{11}}{6}i$$

d) $4x^2 + 3 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= -4 \cdot 4 \cdot 3 = 48 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{\pm i\sqrt{48}}{8} = \pm \frac{4\sqrt{3}}{8}i = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

e) $x^2 + x + 1 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot 1 = 1 - 4 = -3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{-1 \pm i\sqrt{3}}{2} = -\frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

f) $2x^2 + 3 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= -4 \cdot 2 \cdot 3 = -24 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{\pm i\sqrt{24}}{4} = \pm \frac{4\sqrt{6}}{4}i = \pm i\sqrt{6}$$

g) $3x^2 - 2x + 1 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= (-2)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 1 = 4 - 12 = -8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{2 \pm i\sqrt{8}}{6} = \frac{2 \pm i2\sqrt{2}}{6} = \frac{2(1 \pm i\sqrt{2})}{6} = \frac{1}{3} \pm \frac{\sqrt{2}}{3}i$$

h) $5x^2 - 2x + 1 = 0$

$$\left. \begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{-b \pm i\sqrt{-D}}{2a} \\ D &= (-2)^2 - 4 \cdot 5 \cdot 1 = 4 - 20 = -16 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x_{1,2} = \frac{2 \pm i\sqrt{16}}{10} = \frac{2 \pm 4i}{10} = \frac{2(1 \pm 2i)}{10} = \frac{1}{5} \pm \frac{2}{5}i$$

7.3.2 Kvadratické rovnice s komplexními koeficienty

Kvadratická rovnice s komplexními koeficienty $ax^2 + bx + c = 0$ má v oboru komplexních čísel dva kořeny pro $D \neq 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a},$$

kde α je argument diskriminantu D .

2. Vypočtěte:

a) $x^2 + x(2-i) + 3-i = 0$

d) $x^2 - 6ix - 25 = 0$

b) $ix^2 - 3x + 4i = 0$

e) $x^2 + 3x + 10i = 0$

c) $x^2 + (i-3)x + 2 - 2,5i = 0$

f) $x^2 - 4 = 3i$

Řešení:

a) $x^2 + x(2-i) + 3-i = 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = (2-i)^2 - 4 \cdot 1(3-i) = 4 - 4i + i^2 - 12 + 4i = -9 = 9(\cos \pi + i \sin \pi)$$

$$x_{1,2} = \frac{(-2+i) \pm \sqrt{9} \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)}{2} = \frac{(-2+i) \pm 3(0+i)}{2}$$

$$x_1 = \frac{-2+i+3i}{2} = \frac{-2+4i}{2} = -1+2i$$

$$x_2 = \frac{-2+i-3i}{2} = \frac{-2-2i}{2} = -1-i$$

b) $ix^2 - 3x + 4i = 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = (-3)^2 - 4 \cdot i \cdot 4i = 9 + 16 = 25 = 25(\cos 0 + i \sin 0)$$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{25}(\cos 0 + i \sin 0)}{2i} = \frac{3 \pm 5}{2i}$$

$$x_1 = \frac{3+5}{2i} = \frac{8}{2i} = \frac{8(-2i)}{2i(-2i)} = \frac{-16i}{4} = -4i$$

$$x_2 = \frac{-2}{2i} = \frac{-2(-2i)}{2i(-2i)} = \frac{4i}{4} = i$$

c) $x^2 + (i-3)x + 2 - 2,5i = 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = (i-3)^2 - 4 \cdot (2 - 2,5i) = i^2 - 6i + 9 - 8 + 10i = 4i = 4 \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)$$

$$x_{1,2} = \frac{-i+3 \pm \sqrt{4} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)}{2} = \frac{-i+3 \pm 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i \right)}{2} = \frac{-i+3 \pm (\sqrt{2} + i\sqrt{2})}{2}$$

$$x_1 = \frac{-i+3 + \sqrt{2} + i\sqrt{2}}{2} = \frac{3 + \sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2} - 1}{2}i$$

$$x_2 = \frac{-i+3 - \sqrt{2} - i\sqrt{2}}{2} = \frac{3 - \sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2} + 1}{2}i$$

d) $x^2 - 6ix - 25 = 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = (-6i)^2 - 4 \cdot (-25) = 36i^2 + 100 = 64 = 64(\cos 0 + i \sin 0)$$

$$x_{1,2} = \frac{6i \pm \sqrt{64}(\cos 0 + i \sin 0)}{2} = \frac{6i \pm 8(1 + 0i)}{2} = \frac{6i \pm 8}{2}$$

$$x_1 = 4 + 3i$$

$$x_2 = -4 + 3i$$

e) $x^2 + 3x + 10i = 0$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = 3^2 - 4 \cdot 10i = 9 - 40i = 41 \left(\frac{9}{41} - \frac{40}{41}i \right)$$

Pomocí goniometrických vztahů určíme

$$\left| \cos \frac{\alpha}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 + \cos \alpha}{2}} = \sqrt{1 + \frac{9}{41}} = \sqrt{\frac{50}{41}} = \sqrt{\frac{25}{41}}$$

$$\left| \sin \frac{\alpha}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{2}} = \sqrt{1 - \frac{9}{41}} = \sqrt{\frac{32}{41}} = \sqrt{\frac{16}{41}}$$

Dosadíme do vzorce pro kořeny kvadratické rovnice

$$x_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{41} \left(\sqrt{\frac{25}{41}} - i \sqrt{\frac{16}{41}} \right)}{2} = \frac{-3 \pm (5 - 4i)}{2}$$

$$x_1 = \frac{-3 + 5 - 4i}{2} = 1 - 2i$$

$$x_2 = \frac{-3 - 5 + 4i}{2} = -4 + 2i$$

f) $x^2 - 4 = 3i$

$$x^2 - 4 - 3i = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)}{2a}$$

$$D = -4(-4 - 3i) = 16 + 12i = 20 \left(\frac{16}{20} + \frac{12}{20}i \right)$$

Pomocí goniometrických vztahů určíme

$$\left| \cos \frac{\alpha}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 + \cos \alpha}{2}} = \sqrt{1 + \frac{16}{20}} = \sqrt{\frac{36}{20}} = \sqrt{\frac{18}{20}}$$

$$\left| \sin \frac{\alpha}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{2}} = \sqrt{1 - \frac{16}{20}} = \sqrt{\frac{4}{20}} = \sqrt{\frac{2}{20}}$$

Dosadíme do vzorce pro kořeny kvadratické rovnice

$$x_{1,2} = \frac{\pm \sqrt{20} \left(\sqrt{\frac{18}{20}} + i \sqrt{\frac{2}{20}} \right)}{2} = \frac{\pm (\sqrt{18} + i\sqrt{2})}{2} = \pm \frac{1}{2} (3\sqrt{2} + i\sqrt{2})$$

$$x_1 = \frac{3\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

$$x_2 = -\frac{3\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

7.4 Binomická rovnice

$$x^n - |a|(\cos \alpha + i \sin \alpha) = 0$$

$$x_k = \sqrt[n]{|a|} \left(\cos \frac{\alpha + 2k\pi}{n} + i \sin \frac{\alpha + 2k\pi}{n} \right), \quad k = 0, 1, \dots, n-1$$

1. Řešte rovnice s neznámou $x \in \mathbb{C}$ a kořeny vyjádřete v goniometrickém a v algebraickém tvaru.

a) $x^3 - 27 = 0$

e) $x^3 - \sqrt{2} - i\sqrt{2} = 0$

h) $x^6 + \sqrt{3} - i = 0$

b) $x^3 + 27 = 0$

f) $x^3 - 1 - i\sqrt{3} = 0$

i) $32x^5 - 1 = 0$

c) $x^3 - i = 0$

g) $x^6 - 1 + i\sqrt{3} = 0$

d) $x^3 + i = 0$

Řešení:

a) $x^3 - 27 = 0$

Pro kořeny binomické rovnice $x^n - |a|(\cos \alpha + i \sin \alpha) = 0$ platí, že

$$x_k = \sqrt[n]{|a|} \left(\cos \frac{\alpha + 2k\pi}{n} + i \sin \frac{\alpha + 2k\pi}{n} \right), \quad k = 0, 1, \dots, n-1. \text{ Potom řešíme}$$

$$a = 27 = 27(\cos 0 + i \sin 0).$$

$$k = 0: \quad x_1 = \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{0}{3} + i \sin \frac{0}{3} \right) = 3(\cos 0 + i \sin 0) = 3$$

$$\begin{aligned} k = 1: \quad x_2 &= \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{0+2\pi}{3} + i \sin \frac{0+2\pi}{3} \right) = 3 \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right) = 3 \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \right) = \\ &= -\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} k = 2: \quad x_3 &= \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{0+4\pi}{3} + i \sin \frac{0+4\pi}{3} \right) = 3 \left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3} \right) = 3 \left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i \right) = \\ &= -\frac{3}{2} - \frac{3\sqrt{3}}{2}i \end{aligned}$$

Komplexní čísla

b) $x^3 + 27 = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^3 - (-27) = 0$. Potom řešíme

$$a = -27 = 27(\cos \pi + i \sin \pi).$$

$$k = 0: x_1 = \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) = 3 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) = 3 \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} i \right) = \frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2} i$$

$$k = 1: x_2 = \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{\pi + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\pi + 2\pi}{3} \right) = 3(\cos \pi + i \sin \pi) = 3(-1 + 0i) = -3$$

$$k = 2: x_3 = \sqrt[3]{27} \left(\cos \frac{\pi + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\pi + 4\pi}{3} \right) = 3 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right) = 3 \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} i \right) = \\ = \frac{3}{2} - \frac{3\sqrt{3}}{2} i$$

c) $x^3 - i = 0$

Řešíme $a = i = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}$.

$$k = 0: x_1 = \cos \frac{\frac{\pi}{2}}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{2}}{3} = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} i$$

$$k = 1: x_2 = \cos \frac{\frac{\pi}{2} + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{2} + 2\pi}{3} = \cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} i$$

$$k = 2: x_3 = \cos \frac{\frac{\pi}{2} + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{2} + 4\pi}{3} = \cos \frac{9\pi}{6} + i \sin \frac{9\pi}{6} = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2} = -i$$

d) $x^3 + i = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^3 - (-i) = 0$. Potom řešíme $a = -i = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}$.

$$k = 0: x_1 = \cos \frac{\frac{3\pi}{2}}{3} + i \sin \frac{\frac{3\pi}{2}}{3} = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} = i$$

$$k = 1: x_2 = \cos \frac{\frac{3\pi}{2} + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{3\pi}{2} + 2\pi}{3} = \cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$$

$$k = 2: x_3 = \cos \frac{\frac{3\pi}{2} + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{3\pi}{2} + 4\pi}{3} = \cos \frac{11\pi}{6} + i \sin \frac{11\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$$

e) $x^3 - \sqrt{2} - i\sqrt{2} = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^3 - (\sqrt{2} + i\sqrt{2}) = 0$. Potom řešíme

$$a = \sqrt{2} + i\sqrt{2} = 2 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right).$$

$$k = 0: x_1 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{4}}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{4}}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$$

$$k = 1: x_2 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{4} + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{4} + 2\pi}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{9\pi}{12} + i \sin \frac{9\pi}{12} \right)$$

$$k = 2: x_3 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{4} + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{4} + 4\pi}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{17\pi}{12} + i \sin \frac{17\pi}{12} \right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3} = \sqrt[3]{2} \left[\cos \left(\frac{\pi}{12} + \frac{2k\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{12} + \frac{2k\pi}{3} \right) \right], \quad k = 0, 1, 2$$

f) $x^3 - 1 - i\sqrt{3} = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^3 - (1 + i\sqrt{3}) = 0$. Potom řešíme

$$a = 1 + i\sqrt{3} = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right).$$

$$k = 0: \quad x_1 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{3}}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{3}}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9} \right)$$

$$k = 1: \quad x_2 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{3} + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{3} + 2\pi}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{7\pi}{9} + i \sin \frac{7\pi}{9} \right)$$

$$k = 2: \quad x_3 = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{3} + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{3} + 4\pi}{3} \right) = \sqrt[3]{2} \left(\cos \frac{13\pi}{9} + i \sin \frac{13\pi}{9} \right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3} = \sqrt[3]{2} \left[\cos \left(\frac{\pi}{9} + \frac{2k\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{9} + \frac{2k\pi}{3} \right) \right], k = 0, 1, 2$$

g) $x^6 - 1 + i\sqrt{3} = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^6 - (1 - i\sqrt{3}) = 0$. Potom řešíme

$$a = 1 - i\sqrt{3} = 2 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right).$$

$$k = 0: \quad x_1 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi}{18} + i \sin \frac{5\pi}{18} \right)$$

$$k = 1: \quad x_2 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi + 2\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi + 2\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{11\pi}{18} + i \sin \frac{11\pi}{18} \right)$$

$$k = 2: \quad x_3 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi + 4\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi + 4\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{17\pi}{18} + i \sin \frac{17\pi}{18} \right)$$

$$k = 3: \quad x_4 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi + 6\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi + 6\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{23\pi}{18} + i \sin \frac{23\pi}{18} \right)$$

$$k = 4: \quad x_5 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi + 8\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi + 8\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{29\pi}{18} + i \sin \frac{29\pi}{18} \right)$$

$$k = 5: \quad x_6 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi + 10\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi + 10\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{35\pi}{18} + i \sin \frac{35\pi}{18} \right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3,4,5,6} = \sqrt[6]{2} \left[\cos \left(\frac{5\pi}{18} + \frac{k\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{18} + \frac{k\pi}{3} \right) \right], k = 0, 1, 2, 3, 4, 5$$

h) $x^6 + \sqrt{3} - i = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^6 - (-\sqrt{3} + i) = 0$. Potom řešíme

$$a = -\sqrt{3} + i = 2 \left(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6} \right).$$

$$k = 0: \quad x_1 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{5\pi}{36} + i \sin \frac{5\pi}{36} \right)$$

$$k = 1: \quad x_2 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{6} + 2\pi}{6} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{6} + 2\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{17\pi}{36} + i \sin \frac{17\pi}{36} \right)$$

$$k = 2: \quad x_3 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{6} + 4\pi}{6} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{6} + 4\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{29\pi}{36} + i \sin \frac{29\pi}{36} \right)$$

$$k = 3: \quad x_4 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{6} + 6\pi}{6} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{6} + 6\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{41\pi}{36} + i \sin \frac{41\pi}{36} \right)$$

$$k = 4: \quad x_5 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{6} + 8\pi}{6} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{6} + 8\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{53\pi}{36} + i \sin \frac{53\pi}{36} \right)$$

$$k = 5: \quad x_6 = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{6} + 10\pi}{6} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{6} + 10\pi}{6} \right) = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{65\pi}{36} + i \sin \frac{65\pi}{36} \right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3,4,5,6} = \sqrt[6]{2} \left[\cos \left(\frac{5\pi}{36} + \frac{k\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{36} + \frac{k\pi}{3} \right) \right], k = 0, 1, 2, 3, 4, 5$$

i) $32x^5 - 1 = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^5 - \frac{1}{32} = 0$. Potom řešíme $a = \frac{1}{32} = \frac{1}{32} (\cos 0 + i \sin 0)$.

$$k = 0: x_1 = \frac{1}{2}(\cos 0 + i \sin 0)$$

$$k = 1: x_2 = \frac{1}{2}\left(\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}\right)$$

$$k = 2: x_3 = \frac{1}{2}\left(\cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}\right)$$

$$k = 3: x_4 = \frac{1}{2}\left(\cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5}\right)$$

$$k = 4: x_5 = \frac{1}{2}\left(\cos \frac{8\pi}{5} + i \sin \frac{8\pi}{5}\right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3,4,5} = \frac{1}{2}\left(\cos \frac{2k\pi}{5} + i \sin \frac{2k\pi}{5}\right), k = 0, 1, 2, 3, 4$$

j) $3x^6 - 75 = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^6 - 25 = 0$. Potom řešíme $a = 25 = 25(\cos 0 + i \sin 0)$.

$$k = 0: x_1 = \sqrt[3]{5}(\cos 0 + i \sin 0) = \sqrt[3]{5}$$

$$k = 1: x_2 = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{2\pi}{6} + i \sin \frac{2\pi}{6}\right) = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)$$

$$k = 2: x_3 = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{4\pi}{6} + i \sin \frac{4\pi}{6}\right) = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}\right)$$

$$k = 3: x_4 = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{6\pi}{6} + i \sin \frac{6\pi}{6}\right) = \sqrt[3]{5}(\cos \pi + i \sin \pi) = -\sqrt[3]{5}$$

$$k = 4: x_5 = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{8\pi}{6} + i \sin \frac{8\pi}{6}\right) = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3}\right)$$

$$k = 5: x_6 = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{10\pi}{6} + i \sin \frac{10\pi}{6}\right) = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3}\right)$$

Kořeny rovnice lze zapsat ve tvaru

$$x_{1,2,3,4,5,6} = \sqrt[3]{5}\left(\cos \frac{2k\pi}{6} + i \sin \frac{2k\pi}{6}\right), k = 0, 1, 2, 3, 4, 5$$

k) $x^4 - 1 = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^4 - 1 = 0$. Potom řešíme $a = 1 = \cos 0 + i \sin 0$.

$$k = 0: x_1 = \cos 0 + i \sin 0 = 1$$

$$k = 1: x_2 = \cos \frac{2\pi}{4} + i \sin \frac{2\pi}{4} = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} = i$$

$$k = 2: x_3 = \cos \frac{4\pi}{4} + i \sin \frac{4\pi}{4} = \cos \pi + i \sin \pi = -1$$

$$k = 3: x_4 = \cos \frac{6\pi}{4} + i \sin \frac{6\pi}{4} = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2} = -i$$

l) $x^4 + 1 = 0$

Rovnici přepíšeme do tvaru $x^4 + 1 = 0$. Potom řešíme $a = -1 = \cos \pi + i \sin \pi$.

$$k = 0: x_1 = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

$$k = 1: x_2 = \cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

$$k = 2: x_3 = \cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

$$k = 3: x_4 = \cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

7.5 Moivreova věta

$$[r(\cos \alpha + i \sin \alpha)]^n = r^n (\cos n\alpha + i \sin n\alpha)$$

1. Vypočtěte:

- a) $\left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)^{20}$ c) $(1 - i\sqrt{3})^5$
 b) $(1 + i)^6$ d) $(-2\sqrt{3} - 2i)^{12}$

Řešení:

a) $\left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)^{20} = \cos \frac{20\pi}{3} + i \sin \frac{20\pi}{3} = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$

- b) Komplexní číslo $(1 + i)^6$ převedeme nejprve do goniometrického tvaru a poté umocníme podle vzorce.

$$\begin{aligned} (1 + i)^6 &= \left[\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}\right)\right]^6 = \sqrt{2}^6 \left[\cos \left(6 \cdot \frac{\pi}{4}\right) + i \sin \left(6 \cdot \frac{\pi}{4}\right)\right] = \\ &= 2^3 \left(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}\right) = 8(0 - i) = -8i \end{aligned}$$

- c) Komplexní číslo $(1 - i\sqrt{3})^5$ převedeme nejprve do goniometrického tvaru a poté umocníme podle vzorce.

$$\begin{aligned} (1 - i\sqrt{3})^5 &= \left[2 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3}\right)\right]^5 = 2^5 \left[\cos \left(5 \cdot \frac{5\pi}{3}\right) + i \sin \left(5 \cdot \frac{5\pi}{3}\right)\right] = \\ &= 2^5 \left(\cos \frac{25\pi}{3} + i \sin \frac{25\pi}{3}\right) = 2^5 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right) = 32 \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 16 + 16\sqrt{3} \cdot i \end{aligned}$$

- d) Komplexní číslo $(-2\sqrt{3} - 2i)^{12}$ převedeme nejprve do goniometrického tvaru a poté umocníme podle vzorce.

$$\begin{aligned} -2\sqrt{3} - 2i &= 4 \left(\cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6}\right) \\ (-2\sqrt{3} - 2i)^{12} &= \left[4 \left(\cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6}\right)\right]^{12} = 4^{12} \left[\cos \left(12 \cdot \frac{7\pi}{6}\right) + i \sin \left(12 \cdot \frac{7\pi}{6}\right)\right] = \\ &= 4^{12} (\cos 14\pi + i \sin 14\pi) = 4^{12} (\cos 0 + i \sin 0) = 4^{12} \end{aligned}$$

7.6 Gaussova rovina

1. Zobrazte v Gaussově rovině množinu všech čísel, pro která platí:

a) $|z - (3 + 2i)| \leq 2$

h) $|z - 3 - i| = |z|$

b) $|z + i| < \sqrt{2}$

i) $|z + 2 - i| = |z - 2 + i|$

c) $|z - 2 - 2i| > 3$

j) $|z + 2 - i| \geq |z - 2 + i|$

d) $|z - 1| = 2$

k) $|z - 1 + 2i| < |z - 2 - i|$

e) $\left| \frac{4}{5} + \frac{3}{5}i \right| \geq |z| > \frac{1}{2}$

l) $|z| > |z - 2 - 2i|$

m) $|z + 1| < 2\sqrt{2}$

f) $\left| \frac{3 - i}{1 + 2i} \right| > |z|$

n) $c < |z| < d$

g) $|2 + 2i| \geq |z + 1 + i|$

o) $\left| z + \frac{i}{1 + i} \right| = |z - 1|$

Řešení:

a) $|z - (3 + 2i)| \leq 2$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od čísla $3 + 2i$ je menší nebo rovna 2, tzn. kruh se středem v bodě $3 + 2i$ a poloměrem 2 včetně hraniční kružnice.

b) $|z + i| < \sqrt{2} \Rightarrow |z - (-i)| < \sqrt{2}$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od čísla $-i$ je menší než $\sqrt{2}$, tzn. kruh se středem v bodě $-i$ a poloměrem $\sqrt{2}$ bez hraniční kružnice.

c) $|z - 2 - 2i| > 3 \Rightarrow |z - (2 + 2i)| > 3$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od čísla $2 + 2i$ je větší než 3, tzn. doplněk kruhu se středem v bodě $2 + 2i$ a poloměrem 3 bez hraniční kružnice.

d) $|z - 1| = 2$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od čísla 1 je rovna 2, tzn. doplněk kruhu se středem v bodě $2 + 2i$ a poloměrem 3 bez hraniční kružnice.

e) $\left| \frac{4}{5} + \frac{3}{5}i \right| \geq |z| > \frac{1}{2}$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od počátku je menší nebo rovna 1 a zároveň větší než $\frac{1}{2}$, tzn. mezikruží dané kružnicí se středem v počátku a poloměrem 1 včetně hraniční kružnice a kružnicí se středem v počátku s poloměrem $\frac{1}{2}$ bez této kružnice.

f) $\left| \frac{3-i}{1+2i} \right| > |z|$

Vypočítáme absolutní hodnotu na levé straně nerovnice

$$\left| \frac{3-i}{1+2i} \right| = \frac{|3-i|}{|1+2i|} = \frac{\sqrt{3^2+1^2}}{\sqrt{1^2+2^2}} = \frac{\sqrt{10}}{\sqrt{5}} = \sqrt{2}$$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od počátku je menší než $\sqrt{2}$, tzn. kruh se středem v počátku a poloměrem $\sqrt{2}$ bez hraniční kružnice.

g) $|2+2i| \geq |z+1+i| \Rightarrow |2+2i| \geq |z-(-1-i)|$

Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, jejichž vzdálenost od bodu $(-1-i)$ je menší nebo rovna $|2+2i|$.

$$|2+2i| = \sqrt{2^2+2^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

Řešením je tedy kruh se středem $(-1-i)$ poloměrem $2\sqrt{2}$

h) $|z - 3 - i| = |z| \Rightarrow |z - (3 + i)| = |z|$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $(3 + i)$ je stejná jako od počátku soustavy souřadnic. Hledané body leží na ose úsečky s krajními body $(0 + 0i)$ a $(3 + i)$.

i) $|z + 2 - i| = |z - 2 + i| \Rightarrow |z - (2 + i)| = |z - (2 - i)|$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $(-2 + i)$ je stejná jako od bodu $(2 - i)$. Hledané body leží na ose úsečky s krajními body $(-2 + i)$ a $(2 - i)$.

j) $|z+2-i| \geq |z-2+i| \Rightarrow |z-(-2+i)| \geq |z-(2-i)|$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $(-2+i)$ je stejná nebo větší jako od bodu $(2-i)$. Hledané body leží v polorovině s hraniční přímkou, která je osou úsečky s krajními body $(-2+i)$ a $(2-i)$.

k) $|z-1+2i| < |z-2-i| \Rightarrow |z-(1-2i)| < |z-(2+i)|$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $(1-2i)$ je menší než od bodu $(2+i)$. Hledané body leží v polorovině bez hraniční přímky, která je osou úsečky s krajními body $(1-2i)$ a $(2+i)$.

l) $|z| > |z - 2 - 2i| \Rightarrow |z| > |z - (2 + 2i)|$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu 0 je větší jako od bodu $(2 + 2i)$. Hledané body leží v polorovině bez hraniční přímky, která je osou úsečky s krajními body 0 a $(2 + 2i)$.

m) $|z + 1| < 2\sqrt{2} \Rightarrow |z - (-1)| < 2\sqrt{2}$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od čísla -1 je menší než $2\sqrt{2}$, tzn. kruh se středem v bodě -1 poloměrem $2\sqrt{2}$ bez hraniční kružnice.

n) $c < |z| < d$

Hledáme množinu čísel, jejichž absolutní hodnota (vzdálenost od počátku soustavy souřadnic) je menší než d a větší než c . Řešením je množina bodů v Gaussově rovině, které leží v mezikruží bez hraničních soustředných kružnic, se středem v počátku soustavy souřadnic a poloměry c a d .

$$\text{o) } \left| z + \frac{i}{1+i} \right| = |z-1|$$

$$\frac{i}{1+i} = \frac{i(1-i)}{(1+i)(1-i)} = \frac{1+i}{2} \Rightarrow \left| z - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i \right) \right| = |z-1|$$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i \right)$ je stejná jako od bodu 1. Tuto vlastnost mají body na ose úsečky s krajními body $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i \right)$ a 1.

$$\text{p) } \left| z - \frac{1-2i}{i} \right| \leq \left| z + \frac{1-2i}{i} \right|$$

$$\frac{1-2i}{i} = \frac{(1-2i)(-i)}{i(-i)} = \frac{-2-i}{1} = -2-i$$

$$|z - (-2-i)| \leq |z + (-2-i)|$$

$$|z - (-2-i)| \leq |z - (2+i)|$$

Hledáme body, jejichž vzdálenost od bodu $(-2-i)$ je menší nebo rovna než od bodu $(2+i)$. Tuto vlastnost mají body poloroviny s hraniční přímkou, která je osou úsečky s krajními body $(-2-i)$ a $(2+i)$.

